

Republika e Kosovës – Republika Kosova
Paneli Zgjedhor për Ankesa dhe Parashtrësia
Izborni Panel za Žalbe i Predstavke

Abr.725/2021

Izborni Panel za Žalbe i Predstavke (IPŽP), u panelu sastavljenom od sudija: Adnan Konuševci predsedavajući, Burim Ademi i Ferki Džaferi članovi, odlučujući o žalbi Strahinje Spasića, kandidata za predsednika opštine Klokot, iz redova političkog subjekta GI Srpska Narodna Sloga, sa sedištem u Opštini Klokot, protiv rešenja br. 2858-2021 od 28.10.2021.godine Centralne izborne komisije (CIK), zbog prodaje glasova, za Lokalne izbore od 17.10.2021.godine, na sednici veća održanoj 31.10.2021.godine, doneta je sledeća:

O D L U K A

I. Prihvata se delimično osnovana žalba Abr.725/2021 od 29.10.2021.godine, koju je podneo Strahinja Spasić, kandidat za načelnika opštine Klokot, iz redova političkog subjekta GI Srpska Narodna Sloga, sa sedištem u Klokotu, dok se subjekat Srpska lista, kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od 8.100,00 (osam hiljada i sto) eura, zbog kršenja Kodeksa ponašanja političkih subjekata, njihovih simpatizera i kandidata za lokalne izbore 17.10.2021. godine.

II. Obavezuje se politički subjekt Srpska Lista, da kaznu izrečenu pod tačkom -1- odredbe ove odluke plati u roku od 15 dana od dana prijema ove odluke, pod pretnjom dodatne kazne.

III. Odbija se neosnovan deo žalbe kandidata za predsednika opštine Klokot Strahinje Spasića iz redova političkog subjekta GI Srpska Narodna Sloga, kojim je tražio da se poništi konačan rezultat objavljen odlukom br. 2858/2021 od 28.10.2021.godine, Centralne izborne komisije (CIK), i da se desertifikuje politički subjekt Srpska lista, sa Lokalnih izbora od 17.10.2021. godine.

O b r a z l o ž e n j e

IPŽP je dana 29.10.2021.godine primio žalbu Političkog subjekta GI Srpska Narodna Sloga sa sedištem u Klokotu, u kojoj se navodi da je neposredno po raspisivanju lokalnih izbora od strane CIK-a došlo do zloupotreba, malverzacija i velikog pritiska na pristalice predsednika opštine GI Srpska Narodna Sloga i kandidata za predsednika opštine Strahinje Spasića. Ovaj pritisak je vršen direktora i raznih funkcionera preko institucija Republike Srbije, kao što su direktori škola, direktori bolnica, gradonačelnici i načelnici ustanova socijalne zaštite i mnogih drugih institucija u oba sistema. Zloupotrebe su se ogledale u pretnji biračima da će, ukoliko se ne dokaže da su ovi birači glasali za Srpsku listu, biti otpušteni, objavljivanjem lažnih konkursa kako bi se oni koji su se prijavili favorizovali da glasaju, a zauzvrat zapošljavali zapošljavanjem privremenim ugovorima u velikom broju, tako da korisnici tih ugovora glasaju za Srpsku listu, nudeći kratkoročnu pomoć onima koji po zakonu nemaju pravo glasa, samo da glasaju za Srpsku listu. Podnosilac žalbe je dalje naveo da je 16. oktobra 2021. godine, u večernjim satima u Klokotu, u selu Mogile, Kosovska policija uhapsila četiri lica koja su monetarnim sredstvima u KEŠ-u kupovali glasove za listu Srpska, koji su kasnije optuženi za krivično delo „ Povreda slobodnog

opredeljenja birača“ i „Davanje ili uzimanje mita u vezi sa glasanjem“. Stoga, podnosilac žalbe navodi da lokalni izbori za opštinu Klokot nisu održani u demokratskom duhu, da je bilo velikih zloupotreba i kupovine glasova od strane Srpske Liste što je uticalo na konačni rezultat koji je objavio CIK, iz ovih razloga IPŽP mora poništiti glasove Srpske liste i desertifikuje je iz izbornog procesa. U prilogu žalbe kao dokaz je i publikacija Info-Plusa portala o hapšenjima/podignutim optužnicama u vezi sa glasanjem.

IPŽP povodom žalbe Abr.725/2021, dana 29.10.2021.godine, uputio zahtev za odgovor političkom subjektu Srpska Lista, dajući im rok za odgovor, do 30.10.2021.godine u 9:00 časova, ali ista do donošenja ove odluke, nije podnela odgovor na žalbu.

U odgovoru na žalbu CIK je naveo da na osnovu Operativnog plana CIK-a, za dan lokalnih izbora 17.10.2021. godine, CIK prati opštu situaciju, preko svoje Operativne komore, ceo izborni proces u toku, za sve opštine, zajedno sa predstavnicima institucija iz CIK-a, policije i tužilaštva. Na osnovu izveštaja i događaja koje su prijavile različite opštine u Operativnoj komori, ispostavlja se da je u dotičnim opštinama prijavljeno devet slučajeva, ali tokom celog perioda rada Operativne komore CIK-a nije bilo obaveštenja ili informacija, niti izveštaja. od opštine Klokot, za neku nepravilnost ili mogući incident tokom izbornog procesa u ovoj opštini. Štaviše, u ovoj Operativnoj komor nisu primljene nikakve informacije od menadžera BC, tehničkog osoblja BC, Predsedavajućih ili članova SBM, posmatrača, članova ili trenera OIK, niti od samog predsedavajućeg OSI-a, da u ovoj opštini izborni proces opstruišu različita politička lica ili subjekti.

Panel je za utvrđivanje činjeničnog stanja ocenio sledeće dokaze: Izveštaj policije od 29.10.2021. godine, Obaveštenje Državnog tužilaštva i odgovor na žalbu CIK-a, dat u formi izveštaja Operativne komore CIK-a.

Panel je, nakon ocenjivanja svakog od dokaza, jednog po jednog, i sve zajedno, utvrdio da:

Žalba je delimično osnovana, iz sledećih razloga:

Policijskim izveštajem od 29.10.2021.godine Panel je potvrdio da je prema navodima u vezi sa izbornim procesom, a koji se odnose na predmet koji se razmatra, pokrenut krivični postupak u pravcu krivičnog dela „Povreda slobodnog opredeljenja birača.“, krivično delo sankcionisano članom 210. KZRK. U izveštaju se navodi da je u opštini Klokot zaustavljen automobil sa četiri osobe, trojica osumnjičenih koji su se kriminalnim radnjama dogovorili sa drugim osumnjičenim da mu se dodeli novčana suma u iznosu od 200 €, kako bi glasali za kandidata za predsednika opštine sa Srpske Liste, u opštini Klokot.

Iz obaveštenja državnog tužioca, panel je ocenio da su okrivljeni u ovom izveštaju dali 200,00 evra, kako bi obezbedili 10 glasova, za kandidata za predsednika opštine Klokot iz redova političkog subjekta Srpska Lista.

Iz odgovora na žalbu CIK-a, datog u formi izveštaja Operativne komore CIK-a, koja je funkcionalna na dan izbora, u kojoj se iznose sve moguće nepravilnosti tokom procesa glasanja, panel je zaključio da u ovoj Operativnoj komori, nije dobijena informacija od rukovodilaca

biračkih mesta (SBM), tehničkog osoblja BC, predsedavajućeg ili članova biračkih odbora (BO), posmatrača, članova ili trenera Opštinske izborne komisije (OIK), niti od samog predsedavajućeg SOK-a, da je u Opština Klokot, izborni proces ometan od neke osobe ili političkog subjekta.

Panel, nakon ocenjivanja svakog od gore navedenih dokaza kao i svih dokaza u celini, došao je do zaključka da je politički subjekt Srpska lista, postupcima svojih pristalica, prekršila Kodeks ponašanja, obećavajući biračima novčane nagrade da bi pridobila podršku birača, što je u suprotnosti sa članom 33 tačka f) ZOI. Stoga je panel odlučio kao u tačkama -I- i -II- odredbe ove odluke, na osnovu jasnih i ubedljivih dokaza definisanih članom 117. st. 3 ZOI-a, koji predviđa da: „Odluke o žalbama od IPŽP-a oslanjaju se na jasne i ubedljive dokaze“ kao što su u ovom slučaju bili Izveštaj Kosovske policije od 29.10.2021. godine i Obaveštenje Državnog tužilaštva

Panel je, pošto je došao do zaključka i utvrdilo, u smislu člana 120. stav 1. ZOI, da je došlo do kršenja ovog zakona i pravila CIK-a od strane pristalica političkog subjekta Srpska Lista, na dan izbora od 17.10.2021, što je prema podnosiocu žalbe uticalo na konačan rezultat izbora, panel je ocenio da je u ovom slučaju prekršen Kodeks ponašanja političkih subjekata, u smislu člana 33 tačka f) ZOI. Stoga je panel političkom subjektu Srpska Lista izreko novčanu kaznu u iznosu od 8.100,00 evra, kako je odlučeno u tački -I- odredbe ove odluke. Ova novčana kazna u odnosu na subjekt koji nije ispoštovao Kodeks ponašanja, služi i kao preventivna mera da se politički subjekti ubuduće uzdrže od takvih radnji kojima se krše zakonsko-izborni propisi, te kao takvi narušavaju mirnu i pogodnu klimu za slobodno i neometano glasanje, kao osnov za demokratski izborni proces, za koji bi prekršaj panel mogao izreći novčanu kaznu političkom subjektu do 50.000,00 eura, u smislu člana 120. stav 1. tačka c) ZOI. Takođe, panel se prilikom izricanja novčane kazne, u ovom slučaju oslanjao na okolnosti slučaja kao što su priroda kršenja i njegov mogući uticaj na izborni proces, stepen i težina prekršaja, takođe je kao okolnost panel uzeo u obzir činjenicu da je predmetni politički subjekt Srpska Lista, učestvovala na prethodnim izborima, i da je dobila sredstva iz budžeta Republike Kosova, za razvoj aktivnosti u vezi sa izbornom kampanjom.

Ako subjekt kome je izrečena kazna ne plati izrečenu novčanu kaznu, u roku utvrđenom u tački -I-, odredbe ove odluke, onda u skladu sa članom 120. stav 2. ZOI, subjektu biće izrečena dodatna kazna. Ovo upozorenje za dodatnu kaznu definisano je u članu 120.2 ZOI, koji kaže: „Neisplatu kazne ili neispunjavanje naloga IPŽP-a u vremenskom period naveden u odluci IPŽP-a je još jedno kršenje ovog zakona koje može biti sankcionisano dodatnom kaznom od strane IPŽP-a.“

U vezi sa tačkom -III- odredbe za deo odbijanja, Panel smatra da nijedan od gore ocenjenih dokaza nije dokazao da je uložena pritužba za bilo kakvu nepravilnost na bilo kom biračkom mestu, niti je podneta pritužba za neku nepravilnost na nekom biračkom mestu, takođe ni u policiji nije podneta nikakva krivična prijava u vezi sa pritiskom na birače na dan izbora na biračkim mestima, niti na biračkom centru na dan izbora, stoga nije dovoljno težak osnov u rezultatu da se poništi rezultat samo za politički subjekt Srpska Lista, a ista da se desertifikuje kako zahteva podnosilac žalbe, na osnovu člana 117. stav 3. i člana 118. ZOI, s obzirom da nisu obezbeđeni jasni i uverljivi dokazi da je na dan izbora bilo nepravilnosti te prirode koje determinišu donošenje odluke kako je predložio podnosilac žalbe. Da bi se rezultat političkog subjekta poništio i isti desertifikuje iz izborne trke, zaista je neophodno da su u toku preliminarne glasanja na dan izbora učinjeni veoma ozbiljni izborni prekršaji, usled čega su proces glasanja i izborni integritet ozbiljno narušeni i da izbori budu sprovedeni bez integriteta. Ostaje činjenica da je okrivljeni u ovom saopštenju, politički subjekt Srpska Lista, dala 200,00 eura, kako bi obezbedila 10 glasova, za kandidata za

predsednika opštine Klokot iz redova političkog subjekta Srpska Lista, kako se navodi u saopštenje Državnog tužilaštva, ali Panel ocenjuje da se zaista radi o izolovanom slučaju u ovom procesu glasanja i s obzirom da je u pitanju samo 10 glasova kupljenih na ovaj način, za čiju kupovinu postoje čvrsti dokazi kako je saopšteno iz Državnog tužilaštva. Tužilaštvo, s jedne strane, a s druge strane da je razlika u glasovima između ovog kandidata i kandidata političkog subjekta Srpska Lista mnogo veća od 10 glasova, Panel ocenjuje da su ovih 10 spornih glasova bez uticaja na konačni rezultat koji je objavio CIK.

Panel takođe smatra da navodi u žalbi, da je bilo lažnih konkursa da bi se uticalo na podnosiocima zahteva da utiču na njihovo glasanje, da su postojali ugovori o radu na određeno vreme i da je bilo kratkoročne pomoći, pored navedenog u podnetoj žalbi nisu potkrpljeni bilo kakvim konkretnim dokazom koji bi učinili verodostojnom takvu tvrdnju koja bi se mogla smatrati indikacijom da je uticala na slobodno opredeljenje birača, stoga su u nedostatku dokaza takve tvrdnje neosnovane.

S obzirom da je u ovom slučaju pokrenut krivični postupak, prema obaveštenju Državnog tužilaštva, gore ocenjen kao dokaz, novčana kazna izrečena u ovom slučaju u smislu člana 120. stav 5. ZOI ne dovodi u pitanje bilo kakve krivične sankcije koje može posledično da sledi, pošto su odluke IPŽP-a administrativne odluke i ni u kom slučaju ne prejudiciraju pitanje vođenja drugog postupka.

Iz gore navedenih razloga iu smislu člana 115 stav 1, 117 i 118 stav 1 i 120 ZOI, panel je odlučio kao u odredbi ove odluke.

Izborni Panel za Žalbe i Predstavke
Abr.725/2021 od datuma 31.10.2021

Predsedavajući Panela
Adnan Konuševci

Pravni savet: Protiv ovog rešenja dozvoljena je žalba u skladu sa članom 118 st. 4 ZOI, u Vrhovnom sudu Kosova, u roku od dvadeset četiri (24) sata od momenta primanja-uzimanja ove odluke